

PRESSMEDDELANDE: **Årets folkbildare och Årets förvillare utsedda**

Till *Årets folkbildare 2007* utser Föreningen Vetenskap och Folkbildning (VoF) författaren och konstnären **Jonathan Lindström**. Han får priset för sina populärvetenskapliga böcker där han i ord och bild, med ändlös nyfikenhet och utmärkt pedagogik, förmedlar de senaste rönen inom astronomi, kosmologi, naturhistoria och arkeologi. Jonathan Lindströms böcker är lustfylld folkbildning för alla åldrar att samlas kring.

Jonathan Lindström (född 1962) är i grunden nordisk arkeolog med många gräv-säsonger och vetenskapliga publikationer på meritlistan. Han har också ett förflutet som amatörastronom, amatöretnolog och museipedagog. På senare år har han arbetat som föreläsare och som författare och illustratör av bl.a. läromedel, barnböcker och populärvetenskap.

Två av Jonathan Lindströms böcker har recenserats i VoF:s tidskrift *Folkvett*:

- *Allt från början – från urcell till människa* (2004):
<http://www.vof.se/folkvett/20042vederhaftigt-for-alla-aldrar>
- *Allt om universum* (2005): <http://www.vof.se/folkvett/20054universum-for-alla>

Utmärkelsen Årets folkbildare är förenad med ett penningpris på 20 000 kronor.

* * * * *

Till *Årets förvillare 2007* utses samtidigt **Tvagen-gruppen vid Landstinget Kronoberg**, för dess benägenhet att bjuda in pseudovetenskapare att hålla seminarium. Ett stort antal anställda har på arbetstid fått åhöra ovetenskaplig propaganda för nonsensmetoder. Mest aktuellt är ett fall med en försäljare av aurakameror, men tyvärr kan man konstatera att även flera tidigare inbjudna hör hemma inom den pseudovetenskapliga sfären. Årets förvillare är dessvärre inte ensam som offentlig institution att spendera pengar på pseudovetenskaplig verksamhet, och VoF finner det angeläget att fästa uppmärksamhet på detta missbruk av skattemedel som just nu breder ut sig.

* * * * *

Föreningen Vetenskap och Folkbildning (VoF) har till uppgift att främja folkbildning om vetenskapens metoder och resultat. Särskilt tar föreningen som sin uppgift att i en fri opinionsbildning bekämpa de felaktiga föreställningar som förekommer i frågor som kan avgöras vetenskapligt. En viktig del av den vetenskapliga folkbildningen är att klargöra vilka frågor som kan respektive inte kan avgöras med vetenskapliga medel. Föreningen försöker granska vilka vetenskapligt grundade argument som finns för – eller emot – kontroversiella fenomen som astrologi, healing, homeopati, slaggrutor, telepati, UFO och så vidare. Föreningen är öppen för alla som stöder dess syfte. Allt arbete i föreningen sker ideellt. Föreningen ansluter sig till den politiska demokratins principer. Föreningen är partipolitiskt neutral och obunden i religiösa trosfrågor.

En definition av vetenskap är viktig: Vetenskap är det systematiska sökandet efter sådan kunskap som inte beror på den enskilde individen, utan som envar skulle kunna återfinna eller kontrollera. Pseudovetenskap är utsagor som inte är baserade på veten-

skap men som framförs på ett sådant sätt att de skall ge intryck av att vara vetenskapligt grundade.

Föreningen utger tidskriften *Folkvett* och utser Årets folkbildare och Årets förvillare. Dessutom ordnas mötes- och föredragsverksamhet.

För ytterligare information, se <www.vof.se>, eller kontakta Jesper Jerkert, ordförande i VoF, tel. 08-280603 (hem), e-post j.jerkert@vof.se.

Föreningen kan också kontaktas på info@vof.se.

Tidigare utmärkelser

Årets folkbildare

- 2006: *Hans Rosling* för hans folkbildande insatser med att sprida en faktabaserad bild av världens tillstånd och utveckling.
- 2005: *Nils Uddenberg* för hans kunniga och tänkvärda beskrivningar av människan och hennes historia med utgångspunkt från såväl humaniora som biologi.
- 2004: *Robert Aschberg* för att han gjort något så ovanligt i svenska medier som att kritiskt granska otroliga påståenden.
- 2003: *Marie Rådbo* för hennes engagerade arbete med att sprida kunskap om naturvetenskapens arbetssätt och resultat.
- 2002: *Olav Hammer* för hans balanserade och pedagogiska böcker om nyandlighetens historia och orsakerna till människors tro på pseudovetenskap.
- 2001: *Torbjörn Fagerström* för hans klagörande beskrivningar av biologi och betydelsen av grundforskning.
- 2000: *Gunilla Myrberg* för hennes oförtröttliga folkbildande insats som radiomedarbetare i medicinska frågor.
- 1999: *Georg Klein* för hans klarsynta och humanistiska beskrivningar av vetenskap, människor och kultur.
- 1998: *Zenon Panoussis* för hans självupppoffrande mod att lägga ut Scientologskrifter på Internet.
- 1997: *PC Jersild* för hans författarskap om människans natur.
- 1996: *Lilian Öhrström* för hennes undersökande journalistik om faran med "dolda minnen" för rättssäkerheten.
- 1995: *Harriet Svenhard* för hennes kamp mot auktoritära sekters tankeförtryck.
- 1994: *Bengt af Klintberg* för hans upplysningsverksamhet mot mytbildning och fördomar.
- 1993: *Hans-Uno Bengtsson* för hans förmåga att förena god underhållning med pedagogik på högsta nivå.
- 1992: *Peter Paul Heinemann* för hans verksamhet som radiodoktor.
- 1991: *Bodil Jönsson* som avmystifierat fysiken och gjort den begriplig.
- 1990: *Skalman* (tecknad av *Rune Andréasson*) för hans avslöjanden av fördomar och vidskepelser.
- 1989: *Gunnar Rossell* för hans medicinska journalistik
- 1988: *Klas Fresk* för hans insatser för Tom Tits experiment i Södertälje.
- 1987: *Hans Rehnvall* för hans populärvetenskapliga TV-program

Årets förvillare

- 2006: *Svenska Dagbladets Idag-redaktion*, för publiceringen av en grovt vilseledande artikelserie om s.k. energimedisin.
- 2005: *Ella Bohlin* för hennes vilja att jämställa skapelsetro med vetenskap i svenska skolor.
- 2004: *Olle Johansson* för hans mångåriga, lika tvärsäkra som onyanserade varningar för allehanda negativa hälsoeffekter av elektromagnetiska fält.
- 2003: *Kanal 5* för programserien ”Förnimmelse av mord”, som bidragit till att sprida vanföreställningar och till att underlätta för charlataner att skaffa sig inflytande över andra människors liv.
- 2002: *NBV i Örebro län och dess chef Rosemarie Johansson* för att ha ordnat pseudo-vetenskapliga aktiviteter.
- 2001: *Mats Molén* för hans förnekande av evolutionen utifrån pseudovetenskapliga resonemang.
- 2000: *Susanna Ehdin* (numera *Sanna Ehdin*) för hennes hälsofarliga råd om kost och hälsa baserade på hennes vantolkningar av vetenskapliga studier.
- 1999: *Eva Moberg* för hennes vetenskapsfientliga idéer och okritiska propagerande för pseudovetenskap såsom telepati och healing och andra aktiviteter inom New Age.
- 1998: *Erland Lagerroth* för hans enträgna försök att göra en ytligt mystifierande attityd till naturvetenskapen akademiskt respektabel.
- 1997: *Länsarbetsdirektör Toni Ivergård* för att ha ansvarat för att arbetslösa skickas på New Age-inspirerade kurser.
- 1996: *Kommittén för det s.k. alternativa nobelpriset* (The Right Livelihood Award) som utsett en homeopat till ett prestigefyllt pris.
- 1995: *Nils-Axel Mörner* som med sina slagrutkurser pådyvlat studenterna sedan länge motbevisade myter.
- 1994: *Lotta von Arnold* för sina insatser i samband med den s.k. Peace in mind-festivalen.
- 1993: *Sassa Åkervall* för sin programserie om det övernaturliga i TV3.
- 1992: *Catrin Jacobs* för sina okritiska TV-program om astrologi.
- 1991: *Jens Tellefsen* som spridit vantolkningar och missförstånd om fysiken.
- 1990: *TV4* för programserien ”Sjunde sinnet”.
- 1989: *Den statliga alternativmedicinkommittén* som avstod från att ta reda på vilka positiva och negativa effekter som olika behandlingsmetoder har.
- 1988: *Amelia Adamo* för den okritiska journalistiken i Aftonbladets söndags- och hälsobilagor.
- 1987: *Dag Stålsjö* för sina okritiska TV-program om bl.a. evighetsmaskiner, slagrutor och fornsvensk historia.